

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr XXXVI/219/09
Rady Gminy w Wiślicy z dnia 26.11.2009 roku

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
dla wsi
Szczytniki**

Gm. Wiślica
Pow. buski
Woj. świętokrzyskie

(Zatwierdzony uchwałą Nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Wsi Szczytniki
z dnia 16.02.2009 roku)

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

I. Opis stanu istniejącego i wybranych kierunków rozwoju wsi:

1. Krótka charakterystyka wsi

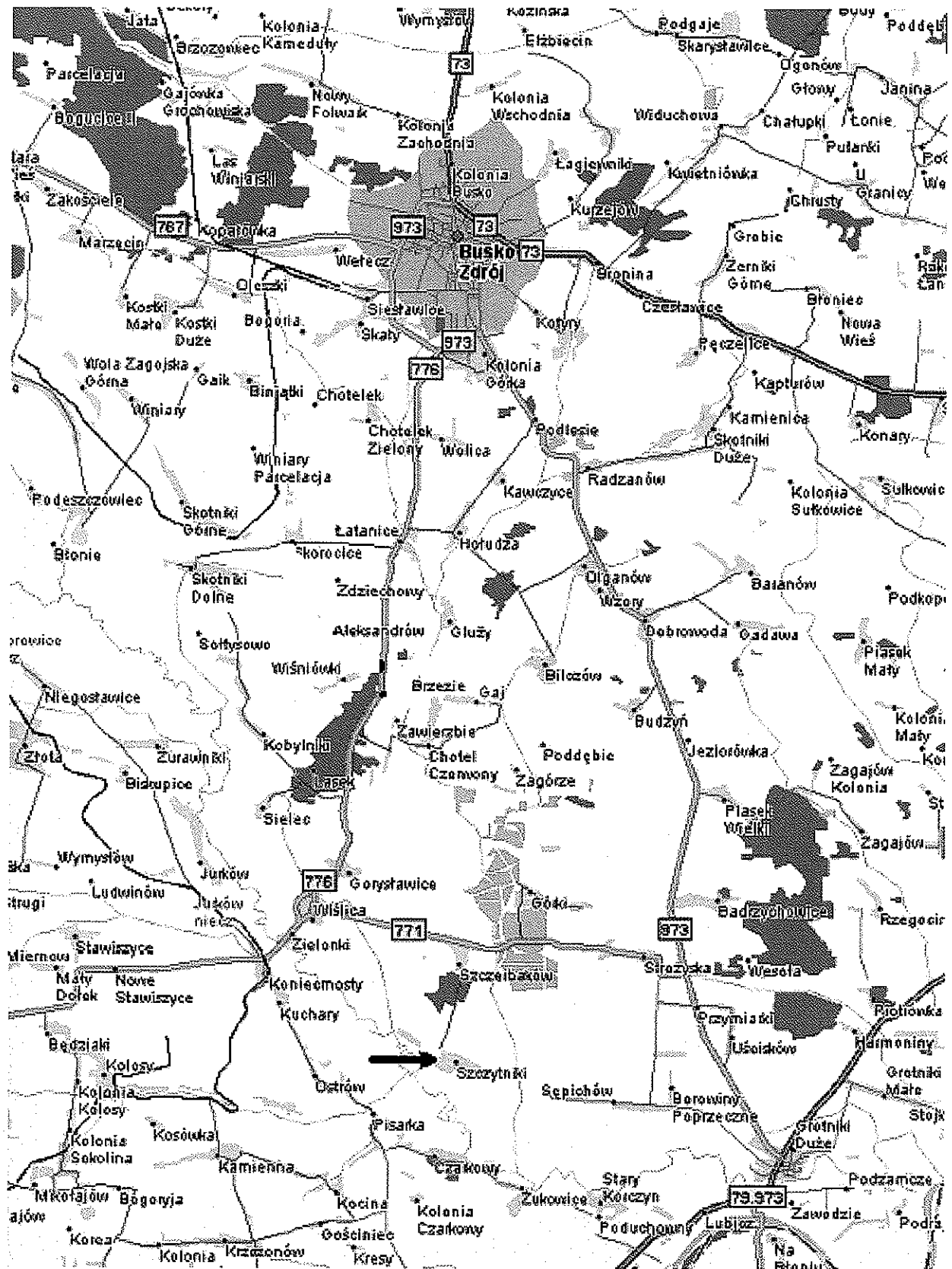
Szczytniki to wieś należąca do gminy Wiślica, licząca 328 mieszkańców¹. Sołectwo obejmuje obszar o powierzchni 602,61 ha, i liczy 125 domostw. Wieś typowo rolniczo-robotnicza, położona w południowej części województwa świętokrzyskiego w powiecie buskim. Oddalona około 5 km od Wiślicy, 21 km od Buska Zdroju, 69 km od Kielc oraz 80 km od Krakowa. Wieś o szczególnych walorach kulturowych i głęboko zakorzenionych tradycjach poprzednich pokoleń.

Głównym źródłem dochodu miejscowej ludności jest praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Głównym problemem mieszkańców wsi jest migracja młodzieży w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

Zabudowa wsi Szczytniki skupia się wzdłuż drogi powiatowej Nr 0143T oraz dróg gminnych Nr 004477T i Nr 004491T, jest to zabudowa jednorodzinna zagrodowa, przeważnie parterowa o jednolitej linii zabudowy.

¹ Dane z Ewidencji Ludności – urząd Gminy w Wiślicy

MAPA LOKALIZACYJNA WSI SZCZYTNIKI

2. Inwentaryzacja istniejących zasobów służąca odnowie wsi Szczytniki (ujęcie stanu rzeczywistego).

- Nadnidziański Park Krajobrazowy

Nadnidziański Park Krajobrazowy położony jest w obrębie Niecki Nidziańskiej. Obejmuje środkowy i dolny fragment Doliny Nidy, Nieckę Solecką i północno - zachodnią część Garbu Pińczowskiego. Park ten utworzono dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych związanych między innymi z powierzchniowym występowaniem serii gipsowej, tworzącej unikatowy zespół zjawisk i form krasu gipsowego. Teren parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk - począwszy od skrajnie suchych, aż po bagienne i wodne. Na terenie sołectwa znajduje się odsłonięcie geologiczne gipsów. Sołectwo Szczytniki znajduje się na obszarze południowo-zachodniej części Wyżyny Małopolskiej, wieś posiada dobre warunki ekologiczne, nieskażone uciążliwym przemysłem w promieniu 60 km. Teren sołectwa leży nad podmokłymi terenami rzeki Maskalis, bogaty swą różnorodnością pod względem przyrodniczym i geologicznym jest miejscem atrakcyjnym dla zainteresowanych turystów oraz środowisk naukowych. Klimat jest typowy dla Doliny Nidy więc ciepły umiarkowany. Drobną faunę tworzą ciepłolubne owady i pajęczaki między innymi: piewiki cykady, motyle modrażki gniade, czy pазie królowej, modliszka zwyczajna, cykada podolska.

- Dziedzictwo kulturowe wsi Szczytniki.

Wieś Szczytniki jest typową świętokrzyską wsią o głęboko zakorzenionych tradycjach i obrzędach kulturowych szczególnie związanych z pracami polowymi. Podczas sadzenia ziemniaków gospodarz przewracał kobietę na polu na znak urodzaju żeby płody zebrane z owego pola były tak duże jak ta kobieta. Wiosną zobaczenie młodych kaczek lub gąsiąt oznaczało słabość w zdrowiu na cały rok, natomiast zobaczenie żrebaka oznaczało mieć siłę i zdrowie. Jesienią nie obsiewa się pól, kiedy na niebie są dwa światła (słońce i księżyc).

- Obiekty i tereny na terenie wsi Szczytniki.

W miejscowości znajduje się wiejska świetlica wraz z siedzibą Ochotniczej Straży Pożarnej, własności gminy wykorzystywana jako miejsce spotkań miejscowej młodzieży i osób dorosłych, sama świetlica i teren wokół niej nie jest optymalnie zagospodarowany i wymaga dużych nakładów finansowych. Świetlica pełni również rolę strażnicy OSP Szczytniki, z przeznaczeniem na spotkania lokalnej społeczności. Jest to miejsce gdzie organizowane będą imprezy OSP Szczytniki (dożynki, święto ludowe, sylwester, noc świętojańska i inne), zabawy wiejskie oraz animowanie życia kulturalnego, sportowego wsi Szczytniki. Zabudowę sołectwa stanowią głównie budynki mieszkalne, w większej części parterowe jedno i wiele rodzinne, w starszą zabudowę wplecione jest kilkanaście nowszych budynków jednorodzinnych powstałych w ostatnich latach.

- Infrastruktura społeczna wsi Szczytniki

Strefa społeczna miejscowości nie jest dostatecznie rozwinięta na co nie ma wpływu aktywność społeczna mieszkańców, którzy wykazują się kreatywnością i zaradnością przy każdej organizowanej imprezie kulturalnej (np. gminne dożynki). Społeczność wsi Szczytniki uczestniczy czynnie w życiu kulturalnym gminy, wspaniale kreując wizerunek własnej miejscowości, wielu przedstawicieli tej miejscowości tańczy i śpiewa w lokalnym zespole pieśni i tańca „Wiśliczanie” działającym na zasadach stowarzyszenia.

- Infrastruktura techniczna wsi Szczytniki

Miejscowość Szczytniki w całości jest zelektryfikowana, przy wykorzystaniu ogólnodostępnej sieci elektrycznej przesyłającej energię elektryczną do indywidualnych gospodarstw domowych. Każde domostwo posiada własne ogrzewanie przeważnie tradycyjne węglowe. Woda pitna dostarczana jest do sołectwa poprzez wodociąg będący własnością Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wiślicy, z gminnego ujęcia wody w Jurkowie. Każde gospodarstwo domowe posiada

bezodpływowy zbiornik na ścieki, a odpady stałe gromadzone są w pojemnikach opróżnianych przez firmę zajmującą się ich składowaniem i utylizacją. Sołectwo nie posiada sieci gazociągowej zasilającej gospodarstwa w związku z czym korzystają one z butli gazowych.

- Gospodarka i rolnictwo

Rolnictwo stanowi jedno ze źródeł utrzymania miejscowej ludności, charakteryzuje go dość duże rozdrobnienie i produkcja roślinno-zwierzęca. Najliczniejszą grupę zawodową stanowią rolnicy, zajmujący się głównie uprawą roślin zbożowych, okopowych oraz warzyw i truskawek (ogórki, czosnek, cebula). Ogórki są obecne prawie w każdym gospodarstwie i stanowią znaczny odsetek dochodów w skali roku. Rolnicy zajmują się także hodowlą bydła i trzody chlewnej na cele zarobkowe (chów bydła mlecznego i rzeźnego, trzoda chlewna). Większa część mieszkańców jest zatrudniona poza sołectwem w różnych branżach (budowlanej, handlowej, usługowej), część mieszkańców wyjeżdża sezonowo do pracy za granicę, do pracy przy zbirach owoców, warzyw, w gospodarstwach rolnych, w sektorze budowniczym. Wszystko to jest przyczyną poszukiwania pracy poza nim lub szukania innych źródeł utrzymania.

- Kapitał społeczny i ludzki we wsi Szczytniki

Zasoby wsi Szczytniki to również mieszkańcy, stanowiący główny podmiot wszelkich zamierzeń planowanych obszarowo działań strategicznych przewidzianych do realizacji. To właśnie działalność kulturalna, społeczna, publiczna, gospodarcza, rolnicza, zarobkowa mieszkańców, ich umiejętności jak i status społeczny będą stanowiły główną siłę napędową pozytywnych zmian sołectwa Szczytniki. Przejawia się to w czynnym uczestnictwie społeczności wsi Szczytniki w życiu kulturalnym gminy. Wieś pokazuje się z najlepszej strony biorąc udział w gminnych dożynkach corocznie organizowanych prezentując na nich wieńce dożynkowe, obfite plody rolne, smaczne tradycyjne potrawy wystawiane zawsze w sposób tradycyjny i swojski, co sprzyja kreowaniu wsi z tradycjami, otwartej dla ludzi z zewnątrz,

zachowującej swój pierwotny charakter. Kreatywność ludzi zaangażowanych społecznie, ich upór i konsekwencje w dążeniu do określonego celu jest gwarantem prężnego rozwoju wsi pod kątem kulturalnym, infrastrukturalnym i społecznym. Poszczególni członkowie społeczności wsi Szczytniki są zawsze chętni do współpracy, sprawni w podejmowanych działaniach, potrafią działać w współpracy ze społecznościami innych miejscowości, samorządem i innymi jednostkami.

3. Ocena mocnych i słabych stron wsi

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

MOCNE STRONY

- czyste i nieskażone środowisko naturalne, jej mieszkańcy oraz jej położenie, walory krajobrazowe, turystyczne, przyrodnicze
- Położenie w bliskiej odległości od Buska Zdroju miejscowości uzdrowiskowej.
- infrastruktura :
 - o telefony
 - o wodociąg
 - o drogi (bliskość drogowych węzłów komunikacyjnych)
- wielki potencjał ludzki osób mieszkających we wsi
- turyści
- zaangażowanie mieszkańców
- bezpieczeństwo
- świetlica wiejska (strażnica OSP)
- place z przeznaczeniem pod zagospodarowanie (boisko, plac zabaw, miejsce spotkań, parking)
- możliwość pozyskania środków unijnych
- korzystne warunki naturalne i dobrze rozwinięte rolnictwo
- dostępna siła robocza
- niskie podatki

SŁABE STRONY

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi barierę w rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju pozarolniczych działalności gospodarczych. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej nie tylko obniża standard życia i gospodarowania mieszkańców wsi, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządu nie pozwalają na odpowiednie zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi co głównie przyczynia się do uwydatnienia słabych stron miejscowości Szczytniki do których należą:

- estetyka wsi
- brak wolnych środków na inwestycję
- brak kanalizacji
- ubożenie mieszkańców
- migracja
- słaba promocja, brak cyklicznych imprez kulturalnych, sportowych
- słaba baza rekreacyjno-wypoczynkowa
- zły stan części dróg
- brak gospodarstw agroturystycznych
- brak parkingów
- brak miejsca do rekreacji i sportu
- niedostateczna infrastruktura wsi z punktu widzenia gospodarki i zatrudnienia
- ograniczone możliwości zbytu płodów rolnych
- brak ośrodków kultury, czytelní, dostępu do Internetu

SZANSE

- wzrost zamożności społeczeństwa
- dostęp do funduszy unijnych
- wzrost atrakcyjności społecznej i kulturalnej
- zainteresowanie interesantów z poza gminy
- zmiana przeznaczenia części nie użytkowanych terenów rolniczych na cele nierolnicze

- moda na zdrowy styl życia
- przestrzeganie zasad Zrównoważonego Rozwój

ZAGROŻENIA

- duże bezrobocie
- migracja ludzi wykształconych
- patologie społeczne
- zubożenie społeczności lokalnej
- brak perspektyw dla młodzieży
- niska świadomość ekologiczna

4. Wizja rozwoju wsi

***„Szczytniki wsią z głębokimi tradycjami, atrakcyjną dla turystów z zewnątrz,
z wielkim potencjałem mieszkańców”***

Podjęcie tego działania „*odnowa i rozwój wsi*” służyć będzie do mobilizacji lokalnej społeczności i pobudzi aktywność do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w miejscowości. W ramach tego działania realizowane będą inwestycje z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcję kulturalne, rekreacyjne i sportowe, modernizacje przestrzeni publicznej we wsi (place, parkingi, rynki). Projekt ma na celu również przyczynienia się do rozwoju infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych wsi oraz działań związanych z promocją regionu.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność wsi Szczytniki

Plan Rozwoju Sołectwa zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów ustalonych zgodnie z wizją rozwoju sołectwa Szczytniki.

Priorytet I. Poprawa infrastruktury.

Cel 1. Poprawa infrastruktury technicznej

Projekty:

1. Poprawa stanu sieci dróg sołectwa.
2. Pobocza.
3. Chodniki.
4. Parkingi.
5. Udrożnienie i oczyszczenie rowów melioracyjnych.
6. Wymiana oświetlenia ulicznego.
7. Remont i budowa nowych przystanków komunikacyjnych.

Cel 2. Poprawa infrastruktury społecznej.

Projekty:

1. Powstanie miejsca spotkań kulturalnych i spędzania czasu wolnego mieszkańców sołectwa (świetlica wiejska w budynku OSP).

Cel 3. Poprawa infrastruktury turystyczno – rekreacyjno - sportowej.

Projekty:

1. Budowa boiska do piłki siatkowej .
2. Budowa boiska trawiastego.
3. Budowa kortu tenisowego.
4. Budowa placu zabaw.

Priorytet II. Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia

Cel 1. Poprawa środowiska społecznego

Projekty:

1. Współpraca w organizacji życia kulturalnego z samorządami wiejskimi i mieszkańcami innych sołectw.
2. Demokratyzacja życia społeczności wsi.
3. Organizacja cyklicznych spotkań kulturalno – rekreacyjno - sportowych.
4. Zawiązywanie się nowych kółek zainteresowań.
5. Utworzenie organizacji pozarządowych

Cel 2. Tworzenie nowych miejsc pracy

Projekty:

1. Samozatrudnienie mieszkańców.
2. Wspólne warsztaty chałupnicze.
3. Rozwój Agroturystyki.

Cel 3. Aktywizacja bezrobotnych.

Projekty:

1. Organizacja szkoleń.
2. Informatyzacja gospodarstw domowych.
3. Pomoc w przekwalifikowaniu gospodarstw

Priorytet III. Poprawa stanu środowiska i estetyki miejscowości.

Cel 1. Poprawa środowiska przyrodniczego.

Projekty:

1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

OPIS PROJEKTU REALIZACYJNEGO:

Nazwa projektu	Opis	Uzasadnienie	Koszt w tys. zł	Termin	Źródło finansowania
<p>» Urządzenie miejsc rekreacji społecznej w miejscowościach: Szczytniki, Szczerbaków, Ostrów, Kuchary, Koniecmosty, Wawrowie, Gorystawice, Górki» Polegający na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dociepleniu ścian - wymianie drzwi zewnętrznych - wykonanie nowej elewacji - urządzenie placu zabaw - częściowe utwardzenie placu - wymiana ogrodzenia na nowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana pokrycia dachu wraz z dociepleniem stropu - wykonanie elewacji budynku wraz z dociepleniem - dojścia do budynku, utwardzenie placu - remont ogrodu - boisko do mini piłki nożnej - wymian stolarki okiennej i drzwiowej 	<p>Projekt ma na celu zagospodarowanie terenu wokół świetlicy. Zagospodarowanie Strażnicy, świetlicy i zagospodarowanie w/w terenu spowoduje podniesienie estetyki miejscowości co wpłynie na podniesienie poziomu czystości terenu i dbałość o nią ze strony użytkowników. Wyraźnie przyczyni się do rozwoju społecznego, kulturalnego, sportowego miejscowości, pobudzeniu aktywności społecznej kulturalnej i sportowej wśród mieszkańców.</p>	720 000,00	2009-2010	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy.
<p>Poprawa stanu dróg na terenie sołectwa, chodniki, pobocza, rowy melioracyjne, przystanki autobusowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - remonty dróg sołectwa - wykonanie chodników wzdłuż dróg prowadzących przez wieś - utwardzenie poboczy, udrożnienie i wyczyszczenie rowów melioracyjnych - usytuowanie nowych i remont istniejących przystanków komunikacyjnych 	<p>Projekt ma na celu poprawę funkcjonowania połączeń drogowych, udrożnienia przydrożnych rowów wraz z innymi urządzeniami drogowymi. Realizacja poprawi wizerunek wsi, jej funkcjonalność i dostępność.</p>	200 000,00	2008-2015	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy.
<p>Poprawa stanu środowiska i estetyki miejscowości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja eternitowych pokryć dachowych. - Zwiększenie ilości pojemników na śmieki. - Ocieplenie budynków - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. - Zwiększenie ilości elementów małej architektury, skwerów zieleni. - Odnowienie odrodzeń. - Pielęgnacja istniejących trawników, żywopłotów. - Odnowienie elewacji budynków. - Budowa oczek wodnych. 	<p>Projekt ma na celu budowy dbałość o środowisko naturalne na terenie sołectwa, uczulenie społeczności na aspekt estetyki własnego domostwa.</p>	500 000,00	2008-2015	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy. Środki własne mieszkańców.
<p>Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Demokryzacja życia społeczności wsi. - Organizacja cyklicznych spotkań kulturalno – rekreacyjno – sportowych. - Zawiązywanie się nowych kółek zainteresowań. - Utworzenie organizacji pozarządowych - Organizacja szkoleń. - Informatyzacja gospodarstw domowych. - Pomoc w przekwalifikowaniu gospodarstw. 	<p>Projekt ma na celu pobudzenia działalności społecznej do stymulowania życia kulturalnego wsi, zwiększenie aktywności mieszkańców i działania na rzecz dalszego rozwoju wsi.</p>	70 000,00	2008-2015	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy. Środki własne mieszkańców. Budżet powstających stowarzyszeń. Środki sponsorów.